

Prof. dr. Josip Fališevac — počasni doktor Sveučilišta u Osijeku
Prof. dr. Josip Fališevac — Honorary Doctor of the University of Osijek

Znanstveno-nastavno vijeće Sveučilišta u Osijeku na sjednici održanoj 8. svibnja 1989. godina, na prijedlog Komisije za ocjenu prijedloga za dodjelu počasnog doktorata Sveučilišta u Osijeku pod predsjedavanjem rektora prof. dr. Ivana Mecanovića u sastavu Borislav Todorčić, kao predsjednik Komisije, Petar Anić, Stanko Milić, Predrag Novaković, Krunoslav Pisk, Dragutin Rilke i Antun Tucak kao članovi Komisije, odlučilo je u znak javnog priznanja JOSIPU FALIŠEVCU dodijeliti počasni doktorat Sveučilišta u Osijeku zbog njegovog svjetski priznatog rada na području prevladavanja infektivnih oboljenja, posebno malarije, i zapaženog rada u Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji.

Prvi počasni doktorati Sveučilišta u Osijeku ovom prilikom dodijeljeni su i nobelovcu prof. dr. VLADIMIRU PRELOGU i akademiku prof. dr. DUŠANU ČALIĆU.

Promocija počasnih doktora Sveučilišta u Osijeku održana je 17. svibnja 1989. godine.

Prof. dr. Josip Fališevac rođen je 1911. godine u Starim Mikanovcima, općina Vinkovci. Medicinski fakultet u Zagrebu završio je 1937. godine. Kao liječnik radio je u Novoj Gradišci, Slavonskoj Požegi i u Vojnoj bolnici u Osijeku. Od demobilizacije 1947. godine do umirovljenja 1988. godine radio je na Medicinskom fakultetu u Zagrebu u Klinici za zarazne bolesti, gdje je od 1970. godine bio stručni rukovodilac Klinike.

U toku specijalizacije proveo je godinu dana na postdiplomskom studiju u Londonu. Specijalistički ispit iz infektologije položio je 1950. godine, habilitirao 1954. godine.

Za sveučilišnog docenta izabran je 1956. godine, zatim za izvanrednog profesora, a 1963. godine za redovnog profesora Medicinskog fakulteta u Zagrebu za predmet Infektologija. Godine 1977. postigao je stupanj doktora medicinskih znanosti. U toku tri godine radio je kao Savjetnik Svjetske zdravstvene organizacije za epidemiologiju i zarazne bolesti na Ceylonu (Sri Lanka) od toga 4 mjeseca u Indiji kao organizator i voda dvaju tečajeva iz infektologije za šefove bolnica za zarazne bolesti Indije, Ceylona, Tajlanda i Nepala.

Pored provođenja dodiplomske nastave na Medicinskom fakultetu vodio je postdiplomsku nastavu na tečajevima u Zagrebu, Splitu, Osijeku i Sarajevu (Javno zdravstvo i

epidemiologija, Medicinsku mikrobiologiju, Školske medicine, internacionalnim tečajevima iz javnog zdravstva i dr.).

Znanstveni i stručni opus prof. Fališevca je veoma opsežan: napisao je udžbenik za zarazne bolesti za srednje i više medicinske kadrove koji je doživio 10 izdanja. Za Medicinsku enciklopediju dao je 39 priloga te poglavlje »Akutne zarazne bolesti« u enciklopedijskom izdanju Otorinolaringologije. Zajedno sa prof. Mihaljevićem napisao je udžbenik »Opće kliničke infektologije« te u zajednici s još druga dva nastavnika »Specijalnu infektologiju za studente«. Bio je urednik monografije »Antibiotika i antimikrobna terapija«, Hospitalne infekcije, Zbornika radova II Znanstvenog sabora Slavonije i Baranje (JAZU).

Sudjelovao je u više znanstvenih projekata, kao: ispitivanje vrijednosti cjepiva protiv trbušnog tifusa (projekt Svjetske zdravstvene organizacije i Jugoslavenske komisije za tifus), zatim projekt na ispitivanju etiologije infektivne mononukleoze.

Radeći kao savjetnik Svjetske zdravstvene organizacije na Ceylonu i Indiji napisao je više elaborata koji su objavljeni kao dokumenti Svjetske zdravstvene organizacije. Sudjelovao je na brojnim znanstvenim kongresima i simpozijima u zemlji i inozemstvu. Osim toga sudjelovao je aktivno u oba Znanstvena sabora Slavonije i Baranje.

U drugom je kao predsjednik Komisije za zdravstvo organizirao iznošenje oko 30 referata koji obraduju važniju zdravstvenu problematiku s područja Slavonije i Baranje, a sam je sudjelovao u 4 referata.

Trbušni tifus je svojedobno za sam grad Osijek kao i Slavoniju i Baranju bio endemsko-epidemijska bolest. Godine 1954. Škola narodnog zdravlja uz pomoć Svjetske zdravstvene organizacije provela je masovno cijepljenje pučanstva u Osijeku i okolini, zajedno sa prim. dr. Merdžom i Zaraznim odjelom, što nije ostalo bez pozitivnih rezultata, a doprinos prof. Fališevca je nesumnjiv budući da je radio na projektu Svjetske zdravstvene organizacije u ispitivanju vrijednosti cjepiva protiv trbušnog tifusa. Isto tako značajan je njegov doprinos u ispitivanju leptospiroze, bolesti koja je zastupljena i u našoj regiji, a ovaj zdravstveni problem je uvjetovao organiziranje Centra za leptospirozu (JAZU). Plod ovako stvorenih mogućnosti je i monografija o leptospirozama koju su napisali Mihaljević i Fališevac.

U svojim radovima (188 znanstvenih i stručnih radova) obraduje probleme infektologije i graničnih područja, a posebno značajni su problemi zoonoza, neke od njih objavljuje prvi u nas, a druge iscrpnije studira i pridonosi poznavanju njihove epidemiologije.

Antimikrobna terapija je posebni interes prof. Fališevca. Značajan doprinos je dao u formiranju doktrine racionalne antimikrobne terapije u našoj zemlji. U području antimikrobne terapije stekao je glas jednog od naših naboljih stručnjaka, kao i priznanja van zemlje. Isto tako u više publikacija obraduje patogenezu, kliniku i terapiju malarije, bolesti koja je bila prisutna i u našoj regiji.

Za zasluge stečene dugogodišnjim radom na svestranom razvitku medicinske nauke, zaštiti narodnog zdravlja, na uzdizanju stručnih kadrova i za društvenu aktivnost odlikovan je 1964. godine Ordenom rada sa crvenom zastavom. Orden zasluga za narod sa srebrnim vijencem dobio je 1973. godine za znanstveni i stručni rad, a posebno za rad na organizaciji borbe protiv varirole. Nagradu grada Zagreba dobio je 1972. godine, a 1977. godine nagradu za životno djelo Izvršnog vijeća Sabora SR Hrvatske. Dobitnik je i nagrade »Vladislav Rakovac«, a 1980. godine imenovan je počasnim članom Zbora liječnika Hrvatske i Akademije ZLH. Počasni član poljskog Društva za epidemiologiju i zarazne bolesti postaje 1978. godine.

Iz iznijetih podataka vidi se da je prof. dr. Josip Fališevac posvetio svoj cijeli život znanstvenom, stručnom i nastavnom radu. Rezultate svojih naučnih istraživanja prenosio je na brojnim kongresima u zemlji i inozemstvu, u elaboratima Svjetske zdravstvene organizacije i na praktičnu medicinu, te je na taj način unaprijedio infektologiju i epidemiologiju kako u našoj zemlji tako i u inozemstvu. Primjena njegovih istraživanja našla je mjesto i na našoj regi-

ji, posebno na području tifusa i leptospiroza, kao i metodologija znanstvenog rada koju je prenosio na brojne suradnike.

Cijeneći sveukupnu znanstvenu i stručnu aktivnost prof. Fališevca i njegovu razinu doprinosa razvoju medicinske znanosti područja infektologije kako u našoj sredini tako i u svijetu, dodjeljuje se počasni doktorat Sveučilišta u Osijeku.